

Duyuru Tarihi : 16.03.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-68

KAYITLARIN DÖVİZ CİNSİNDEN TUTULMASI VE BU KONUDA OJER TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.'NE BAKANLAR KURULUNCA VERİLEN İZİN

Vergi Usul Kanunu'nun 215 inci maddesi uyarınca defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.

Kayıt ve belgelerde prensip olarak Türk para biriminin (YTL'nin) kullanılması gerekir. Ancak belgeler YTL karşılığı gösterilmek suretiyle döviz cinsinden de düzenlenebilir. Yurt dışındaki müşteriler için düzenlenen belgelerde YTL karşılığının gösterilme şartı aranmaz.

Bu madde gereğince Bakanlar Kurulu'nun belli koşulları taşıyan mükelleflere yabancı para cinsinden kayıt tutma izni verme yetkisi vardır. **Bakanlar Kurulu** bu yetkisini 2006/10106 sayılı Kararı ile (R.G. 14.03.2006 – 26108) kullanarak **Ojer Telekomünikasyon A.Ş.**'ne, Türk para birimi veya başka bir yabancı para birimiyle yaptığı işlemlerde, işlemin gerçekleştiği günün Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevrilmesi, iktisadi işletmeye dahil kıymetler ile vergi matrahlarının kayıt yapılan para birimine göre tespit edilmesi, beyannamelerin (verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla) Türk parasına çevrilerek verilmesi ve hesap dönemi bitmeden kullanılan para biriminin değiştirilmemesi koşullarıyla **defter kayıtlarını 1.1.2006 tarihinden itibaren Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutma izni vermiştir.**

Bu izin döviz cinsinden defter tutmaya ilişkin verilen ilk izindir. VUK'nun 215 nci maddesinin 2/b fıkrası gereğince Bakanlar Kurulu'nun, ödenmiş sermayesi en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası olan ve en az %40 oranında yabancı sermaye payı bulunan işletmelere döviz cinsinden muhasebe tutma izni verme yetkisi vardır. Söz konusu 215 nci madde metni aşağıdaki gibidir :

“MADDE 215 – (5228 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle başlığı ile birlikte değişen madde. Yürürlük ; 31.07.2004) 1. Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.

2. a) Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.

b)İlgili dönem defter tasdik tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi (yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayesi) en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve sermayesinin en az % 40'ı ikametgâhı, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere, kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına Bakanlar Kurulunca izin verilebilir. Bakanlar Kurulu, bu had ve nispeti sektörler itibarıyla ayrı ayrı yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu şartların ihlâl edildiği hesap dönemini izleyen hesap döneminden itibaren Türk para birimine göre kayıt tutma zorunluluğu başlar.

ba) *Türk para birimiyle yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevrilir. İktisadî kıymetlerin değerleri ile vergi matrahı kayıt yapılan para birimine göre tespit edilir, beyannamenin verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla Türk parasına çevrilerek beyan edilir. Vergi ödeme, mahsup ve iade işlemlerinde de Türk Lirası tutarlar kullanılır.*

bb) *Bu mükellefler, diğer para birimleriyle kayıt tuttukları sürece mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi yapamazlar. Türk para birimiyle kayıt yapmaya başlamaları halinde ise üç yıl süreyle anılan madde hükmünden yararlanamazlar.”*

Saygılarımızla.